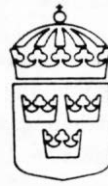

Förslag till riksdagen

1987/88:6

Fullmäktiges i riksbanken förslag om
Stiftelsen Riksbankens jubileumsfond

Förs.
1987/88:6

Dnr 87-149-002

1 Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I enlighet med finansutskottets hemställan i betänkande FiU 1986/87:33 har riksdagen bl. a. uppdragit åt fullmäktige i riksbanken att närmare utreda förslag till nya bestämmelser och riktlinjer för Stiftelsen Riksbankens jubileumsfonds verksamhet. Genom denna skrivelse framlägger härmed fullmäktige i riksbanken förslag till sådana bestämmelser och riktlinjer. Under utarbetande av förslaget har synpunkter inhämtats från jubileumsfonden och riksdagens revisorer. Under hand har vidare inhämtats att stiftelsens styrelse förklarar sig beredd anta förslaget till nya stadgar. Fullmäktige förutsätter att riksdagens revisorer framlägger förslag till ändringar i lagen (RFS 1968:8) om revision av riksdagsförvaltningen som föreliggande förslag bedöms böra medföra.

2 Inledning

Riksdagen har godkänt de riktlinjer för de nya finansieringsformerna för fondens verksamhet som fullmäktige tidigare föreslagit. Utredningsarbetet har syftat till att utarbeta förslag till nya bestämmelser och övriga riktlinjer som behövs för att genomföra dessa.

I betänkandet har finansutskottet som sin mening uttryckligen framhållit, att utgångspunkten för översynen bör vara att de nuvarande banden mellan jubileumsfonden och riksdagen i allt väsentligt bibehålls. Detta torde få anses innebära bl. a.

att fondens styrelse skall väljas av riksdagen,

att i fondens styrelse fortfarande skall finnas ett betydande inslag av företrädare för riksdagen,

att riksdagens revisorer skall utöva revision av fondens verksamhet,

att fondstyrelsens berättelse och riksdagens revisorers berättelse skall inges till riksdagen, samt

att bestämmelsen i stadgarna att stadgeändring beslutas av riksdagen (14 §) behålls oförändrad.

Genom den omläggning som nu skall verkställas skulle kunna ifrågasättas om inte stiftelsens benämning samtidigt borde ändras så att stiftelsens närmare direkta anknytning till riksdagen skulle framgå. Fullmäktige vill här

endast peka på frågan men avstår från att lägga fram förslag till ny benämning. I det här framlagda förslaget till nya stadgar har därför utgått från att benämningen skall vara oförändrad.

Stiftelsens ändamål bör inte ändras. Fullmäktige har vidare utgått från att fondens kansli också i fortsättningen "bör stå under ledning av en vetenskapsman med god och allsidig erfarenhet av forskningsarbete" (BaU 1964:44, s. 31). Kanslichefen är stiftelsens verkställande direktör.

Ändringsförslagen har begränsats till de delar av stadgarna som direkt berörs av omläggningen. Endast vissa redaktionella ändringar har gjorts i övrigt. Genom att antalet ändringar ändå blivit ganska stort synes det bli ändamålsenligast att riksdagen helt upphäver gällande stadgar och fastställer nya stadgar för jubileumsfonden. Gällande stadgar bifogas som *bilaga 1* och förslag till nya stadgar som *bilaga 2*. Förslag lämnas i *bilaga 3* till ändring i lagen (1987:576) om arvoden m. m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

3 Överväganden

3.1 Stiftelsens ställning mot riksdagen och riksbanken

Stiftelsens ställning mot riksdagen blir i stort oförändrad. Riksdagen väljer styrelse, utför årlig granskning av fondens verksamhet och beslutar stadgändringar. Ingen ändring föreslås i RO 7.1.1 enligt vilken kammaren skall företa val till bl. a. styrelsen för Stiftelsen Riksbankens jubileumsfond (punkt 4). Dessutom bör riksdagen ta över riksbanksfullmäktiges uppgift att fastställa årsarvoden för ledamöter och suppleanter i styrelsen.

Genom att riksbankens förvaltning av fondmedlen upphör saknas skäl till att riksbanken har en representant i stiftelsens styrelse och att internrevisionen utförs av riksbanken. Skäl saknas också till att fullmäktige i riksbanken deltar i det samråd som skall föregå utseende av ledamöter och suppleanter i styrelsen.

3.2 Styrelsens sammansättning

Enligt fullmäktiges mening bör således inte längre finnas kvar någon ledamot och suppleant i styrelsen som företräder riksbanken. Ett fortsatt deltagande från riksbanken skulle – mot bakgrund av styrelsens nya uppgifter – inge betänkligheter också av principiella skäl. Fullmäktige anser att det skulle vara olämpligt att företrädare för centralbanken deltar i aktiv förmögenhetsförvaltning på kapitalmarknaden. En i övrigt oförändrad sammansättning av styrelsen skulle emellertid kunna komma att innebära att det i styrelsen saknas särskild sakkunskap i förmögenhetsförvaltning. Fullmäktige vill därför föreslå att riksdagen på förslag av fullmäktige i riksbanken utser två ledamöter utanför riksbanken med sådan särskild sakkunskap. Deras insikter och erfarenheter bör söka tillvaratas också i den löpande verksamheten. Det kan ske t. ex. enligt vad som utvecklas närmare under punkt 3.4 Medelsförvaltningen. Styrelsen kommer således att utökas till tolv ledamöter.

I förslaget till nya stadgar har valts att ge styrelsen möjlighet att inom en ganska vid ram närmare bestämma stiftelsens placeringsinriktning. Stiftelsens medel får placeras i bank, i räntebärande värdepapper, aktier, fastigheter m. m. Möjlighet öppnas också att sluta avtal om termins- och optionsaffärer vilket numera kan sägas vara naturliga inslag vid en rationell portföljförvaltning. Inom ramen för gällande valutareglering får styrelsen vidare förvärva aktier och konvertibler utfärdade av utländska bolag.

Den grundläggande tanken bakom utformningen av bestämmelserna är alltså att ge styrelsen en relativt stor frihet att besluta om medelsförvaltningen. I princip alla ändamålsenliga transaktioner, som normalt kan anses ingå i en utvecklad förvaltning på tillgångsmarknader, bör vara tillåtna. Förvaltningen kommer enligt förslaget att domineras av tillgångar som är omsättningsbara och föremål för någon form av öppen marknadsprissättning. Stiftelsen skall inte ägna sig åt finansieringsverksamhet i form av direktutlåning.

Den ökade aktiviteten och den bredare placeringsinriktningen torde resultera i goda förräntningsmöjligheter för stiftelsen. Förutsättningar skapas därmed för en långsiktigt stabil finansieringslösning, utan krav på ytterligare medelstillskott.

Jubileumsfondens styrelse får nu ansvaret för att den avkastning som totalt erhålls, dvs. tillgångarnas direkta avkastning och värdetillväxt, medger att stiftelsens anslagskapacitet kan upprätthållas.

Styrelsen skall således arbeta med målsättningen att säkra en stabil ekonomisk bas för verksamheten som medger att forskningsanslagen reallt kan bibehållas lägst på dagens nivå. Delar av avkastningen måste därför löpande fonderas och återinvesteras så att de förvaltade tillgångarna värdesäkras, dvs. ökar i en takt som lägst motsvarar prisstegringarna i ekonomin. Styrelsen bör i detta sammanhang även beakta eventuella avvikelser från den allmänna pris- och kostnadsutvecklingen som kan vara relevanta inom just forskningens område. Det kan gälla lönekostnadernas särskilda betydelse, återverkningar av en fortgående teknisk utveckling m. m.

Något formellt avkastnings- eller fonderingskrav har inte införts i stadgeförslaget. Fullmäktige vill dock understryka vikten av att jubileumsfondens styrelse årligen tar ställning till frågan om värdesäkring av grundkapitalet och beslutar om erforderliga fonderingar. Som en lägsta ambition bör gälla att grundkapitalet justeras upp med hänsyn till de förändringar som inträffat i konsumentprisindex. Endast avkastning *i reala termer* bör tas i anspråk för stiftelsens utdelning av forskningsmedel och andra verksamhetsutgifter. I ett inledande skede är det angeläget att styrelsen skapar en buffert beträffande anslagskapaciteten genom fonderingar *utöver* de belopp som direkt kan relateras till inträffade pris- och kostnadsstegringar. Kravet på värdesäkring av stiftelsens grundkapital kan annars komma att leda till oönskade svängningar i anslagskapaciteten.

Mot denna bakgrund föreskrivs i förslaget att styrelsen skall tillgodose krav på "god avkastning och riskspridning" i sin medelsförvaltning. Härvid understryks en av styrelsens kommande huvuduppgifter: att svara för en väl

avvägd sammansättning av tillgångar med hänsyn till de ändamål förvaltningen skall tjäna. Formuleringen tar sikte på den långsiktiga fördelningen mellan portföljens tillgångsslag, t. ex. aktier, obligationer, fastigheter, men också på sammansättningen inom resp. tillgångsslag.

Styrelsen har – för såväl delar som totalt – att värdera portföljens avkastning och riskinnehåll och genom en aktiv handel på tillgångsmarknaderna försöka utjämna och begränsa såväl kreditrisker som marknadsrisker. Riktlinjerna avser närmast att skydda stiftelsen från en placeringspolitik där alltför kortsiktiga avkastningsintressen tillåts dominera förvaltningen utan rimliga hänsyn till intresset av säkerhet och stabilitet.

För att ge styrelsen möjlighet att genom lån tillgodose stiftelsens tillfälliga behov av likviditet och att i samband med förvärv eller förvaltning av fastigheter uppta sedvanliga krediter föreslås bestämmelser som medger detta.

De föreslagna placeringsbestämmelserna kommenteras ytterligare i avsnittet under punkt 4 nedan (7 §).

3.4 Medelsförvaltningen

En central fråga är givetvis hur medelsförvaltningen i praktiken bör tillgå. Detta bör emellertid inte regleras i stadgarna utan vara en fråga som styrelsen beslutar om. Fullmäktige föreslår följande riktlinjer beträffande de organisatoriska formerna för medelsförvaltningen.

Styrelsen skall – liksom hittills vad beträffar vetenskapliga bedömningar – kunna anlita utanför stiftelsen stående expertis men bör härutöver till fondens kansli knyta en i förmögenhetsförvaltning erfaren person, med de särskilda kvalifikationer som måste krävas för att förvalta fondmedel av den storlek som här kommer att bli fråga om. En sådan person, *stiftelsens finansdirektör*, ges ansvaret att handha den dagliga skötseln av fondmedlen enligt en särskild instruktion av styrelsen. Vid varje styrelsesammanträde kan det enligt styrelsens bestämmande åligga finansdirektören att redovisa affärsavslut, hur fondmedlen är placerade samt riskanalyser, likviditetsprognoser m. m.

Styrelsen har således ansvaret för förvaltningen av medlen och för att den interna kontrollen är uppbyggd på ett betryggande sätt. Styrelsen bör utse en särskild *finansdelegation* för att löpande följa förvaltningen. För delegationens verksamhet skall styrelsen fastställa en arbetsordning. I delegationen bör ingå de två styrelseledamöter vilka utsetts på förslag av riksbanksfullmäktige. Av arbetsordningen skall framgå att finansdelegationen liksom var och en av arbetsgrupperna för prioritering av anslagsansökningar är ett rådgivande organ. Inför delegationen och stiftelsens verkställande direktör bör finansdirektören lämna tätare redogörelser för sin verksamhet och diskutera fondens placeringar. Förslag till styrelsen om ändringar i instruktionen till finansdirektören bör alltid föregås av en beredning inom finansdelegationen.

Gällande ordning innebär att internrevision av verksamheten sköts av riksbankens revisionsavdelning medan externrevisionen handhas av riksdagens revisorer vilka brukat anlita en revisionsbyrå att för deras räkning utföra det egentliga granskningsarbetet.

I samband med omläggningen föreslår fullmäktige att ansvaret för internrevisionen flyttas från riksbanken. Stiftelsens styrelse bör ta ansvar för att internrevision utförs och uppdra åt en välrenommerad revisionsbyrå att utföra arbetet. De revisorer som löpande skall arbeta på uppdrag av styrelsen bör vara erfarna och ha ingående kännedom om kapitalförvaltning av det slag som här avses. Externrevisionen bör alltjämt åvila riksdagens revisorer som också i fortsättningen bör kunna anlita en revisionsbyrå för att utföra granskningsarbete. Någon ändring beträffande riksdagsrevisorernas uppgifter föreslås alltså inte.

Inför varje räkenskapsår bör styrelsen fastställa en budget för stiftelsens förvaltningsverksamhet. Detta bör direkt slås fast i stadgarna.

I yttrande över statskuldspolitiska kommitténs förslag till ny riksbankslag och ändrat huvudmannaskap för riksgäldskontoret (SOU 1986:22) har riksdagens revisorer föreslagit att regler utarbetas för bokföring och redovisning av fondens verksamhet. Riksdagsrevisorerna har förklarat sig beredda att genom samråd medverka i arbetet (prop. 1986/87:143, s. 167). Styrelsen bör ta initiativ till att sådana regler utarbetas i samråd med riksdagens revisorer.

I yttrandet har riksdagens revisorer framfört ytterligare ett förslag som nu föreslås bli genomfört (s. 168). Styrelsen skall lämna sin berättelse till riksdagen och riksdagens revisorer senast den 1 mars (12 § gällande stadgar). Den tidpunkten föreslås bli ändrad till den 15 februari. Tidigareläggningen behövs för att riksdagsrevisorernas berättelse skall inges till riksdagen senast den 1 mars (enligt propositionen senast den 15 mars).

Verksamhetsberättelsens huvuddelar (resultat- och balansräkningar, förvaltningsberättelse och redogörelse för anslagsbeviljade projekt) bör uttryckligen anges i stadgarna. I berättelsen bör redogöras för medelförvaltningen och för de överväganden som gjorts vid bestämningen av det belopp som kan disponeras för anslag.

3.6 Ikraftträdande och genomförande

Om riksdagen har möjlighet att behandla förslaget under hösten 1987 föreslås de nya stadgarna förklaras träda i kraft den 1 januari 1988. I samband härmed bör riksbankens förvärv av stiftelsens obligationer med 600 milj. kr. äga rum och således bli redovisat i bokslutet för riksbankens verksamhet under 1988. Tillskottet om 900 milj. kr. föreslås bli behandlat som en disposition av 1987 års vinst och således bli överfört till stiftelsen sedan riksdagen tagit slutlig ställning i samband med granskningen av riksbankens förvaltning under 1987. De medel som härigenom ställs till stiftelsens förfogande kan styrelsen placera tillfälligt i t. ex. kortfristiga statspapper intill dess styrelsen kan fatta beslut om en mera långsiktig placeringsinriktning.

I det föregående har förordats att riksdagen i stället för riksbanksfullmäktige beslutar om arvoden till ledamöter och suppleanter i stiftelsens styrelse. Gällande bestämmelser i stadgan (6 §) bör alltså upphävas och nya föreskrifter införas i lagen (1987:576) om arvoden m. m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Gällande arvodesbelopp fastställdes av fullmäktige den 16 januari 1986. Med hänsyn till bl. a. styrelsens nya uppgifter skulle en höjning kunna anses vara motiverad. Fullmäktige överlämnar utan eget ställningstagande frågan om arvodenas storlek. I det i bilaga 3 lämnade lagförslaget har gällande belopp angivits enligt den ordning som annars gäller enligt lagen.

5 Närmare kommentarer över förslaget till nya stadgar

1 § Motsvarar gällande bestämmelser i 1 § med en redaktionell ändring som följer av att ytterligare framtida medelstillskott från riksbanken inte avses lämnas stiftelsen. Möjlighet bör dock finnas att stiftelsen tar emot donationer från enskilda genom testamentsförordnande och liknande.

2 § Eftersom de gällande bestämmelserna i 2 § om riksbankens förvaltning av stiftelsens medel skall upphöra att gälla, innehåller denna paragraf bestämmelserna i nuvarande 3 § om stiftelsens ändamål m. m. Endast rent redaktionella ändringar har gjorts.

3 § Innehåller gällande bestämmelser om utseende av styrelseledamöter m. m. (4 §) med den ändringen att i styrelsen skall inte längre finnas någon representant för riksbanken. I stället väljs två ledamöter på förslag av riksbanksfullmäktige. För dessa utses inte suppleanter. De skall ha särskild sakkunskap i förmögenhetsförvaltning och de får inte ha tjänst eller uppdrag hos riksbanken. Antalet styrelseledamöter utökas härigenom till tolv personer. Det föreskrivna samrådet med fullmäktige i riksbanken inför riksdagens utseende av övriga styrelseledamöter utgår. Genom ett förtydligande slås fast att riksdagen kan entlediga ledamöterna och suppleanterna i styrelsen. I övrigt har endast gjorts ett par redaktionella ändringar.

4 § I denna paragraf sammanfattas gällande bestämmelser i 5, 8, 9 och 10 §§ om styrelsens säte och sammanträden m. m. För beslutförhet i styrelsen krävs närvaro av sex ledamöter.

5 § Gällande bestämmelser om arvoden till styrelsen och om styrelsens rätt att anställa personal och anlita experter m. fl. (6 och 7 §§) förs in under denna paragraf. Riksdagen i stället för riksbanksfullmäktige föreslås fastställa styrelsens arvoden.

6 § Innehåller nya bestämmelser om styrelsens ansvar att upprätthålla en långsiktig anslagskapacitet för forskningsändamålen. Vidare föreskrivs att styrelsen skall tillgodose intresset av god avkastning och riskspridning vid förvaltningen av stiftelsens medel.

7 § I denna paragraf föreskrivs i vilka tillgångar som stiftelsens medel får placeras. Styrelsen ges relativt stor frihet att bestämma placeringsinriktning m. m. Någon begränsning till endast vissa svenska tillgångar har inte uppställts men genom valutaregleringen kan styrelsen vara förhindrad att göra finansiella placeringar i utlandet. Inte heller har föreskrivits att viss tillgång, t. ex. aktier, får uppgå till högst viss andel av kapitalet. Men genom det i föregående paragraf fastlagda kravet på riskspridning, vars tillämpning kan påtalas genom intern- och externrevisionen och årligen i samband med riksdagens granskning, får anses säkerställt att placeringsfördelningen blir rimlig och inte ensidigt inriktas på viss tillgång eller visst tillgångsslag. Värdepappersförvärv enligt punkterna 2 och 3 skall avse instrument som kan anses offentligt utbudna. Formuleringen syftar till att avgränsa förvärvet till sådana tillgångar som är föremål för handel och fungerande marknadsprissättning. Det följer naturligt av utgångspunkten att stiftelsen inte skall lämna direktlån. I fråga om t. ex. aktier bör förvärv normalt avse aktier endast i börsbolag och OTC-bolag (aktiemarknadsbolag enligt lagen /1985:571/ om värdepappersmarknaden). Bestämmelsen i punkt 4 om rättigheter och skyldigheter som anknyter till obligationer, aktier m. m. gör det möjligt för styrelsen att utnyttja de finansiella instrument som finns för riskhantering på kredit- och aktiemarknaden, t. ex. optioner, och som kan komma att utvecklas.

8 § För att kunna tillgodose tillfälliga likviditetsbehov föreslås att stiftelsen får möjlighet att ta upp lån hos svensk kreditinrättning. Övertagande av befintliga lån och även nyupplåning i samband med förvärv eller förvaltning av fastigheter bör också vara möjligt men endast mot säkerhet av panträtt i egendomen. I denna paragraf föreslås sådana bestämmelser.

9 § Innehåller med någon redaktionell ändring gällande bestämmelser (11 §) om styrelsens behörighet att företräda stiftelsen och rätt att delegera firmateckningsrätten.

10 § Motsvarar gällande bestämmelser om stiftelsens räkenskapsår m. m. (12 §). I första stycket intas föreskrifter som ålägger styrelsen att fastställa en budget för förvaltningsverksamheten och att tillse att intern revision sker av stiftelsen. Den sista dagen för avlämnande av styrelsens berättelse till riksdagen och riksdagens revisorer flyttas från den 1 mars till den 15 februari (jfr ovan punkt 3.5). Berättelsen skall innehålla resultat- och balansräkningar, förvaltningsberättelse och redogörelse för anslagsbeviljade projekt, dvs. verksamhetsberättelsens hittillsvarande huvuddelar. Men i enlighet med vad ovan förordats bör styrelsen nu också redogöra för medelsförvaltningen m. m.

11 § Med någon redaktionell ändring är gällande bestämmelser om undantag från tillsyn enligt lagen om tillsyn över stiftelser (13 §) överflyttade till denna paragraf.

12 § Riksdagen skall liksom hittills besluta om ändring av stadgarna.

Övergångsbestämmelserna innebär att nuvarande ledamöter och suppleanter i styrelsen, utom representanterna för riksbanken, skall ha oförändrade

mandatperioder. För att de nytilträdande ledamöterna, som skall väljas på förslag av fullmäktige i riksbanken, skall erhålla mandatperioder som ansluter sig till den gällande ordningen föreskrivs att de vid valet skall utses till dess nya val förrättats under för den ene 1989 och för den andre 1992.

Förs. 1987/88:6

Stadgarna kan, liksom de gällande stadgarna för stiftelsen, offentliggöras i riksdagens författningssamling.

6 Avslutning

Fullmäktige i riksbanken föreslår riksdagen

1. att anta förslaget till lag om ändring i lagen (1987:576) om arvoden m. m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ,

2. att enligt förslaget besluta om ändring av stadgarna för Stiftelsen Riksbankens jubileumsfond.

Stockholm den 8 oktober 1987

På fullmäktiges vägnar

Olle Göransson

Hanna Ericson

Nuvarande

Stadgar (RFS 1974:2) för Stiftelsen Riksbankens jubileumsfond

1 §. Stiftelsen, vars benämning skall vara Riksbankens jubileumsfond, skall bestå av de medel, som genom riksdagens beslut den 11 april 1962 angående dispositionen av viss del av överskotten från riksbankens rörelse avsatts till stiftelsen, samt de medel som senare kan komma att överlämnas till densamma.

2 §. Stiftelsens medel förvaltas av riksbanken, som tillgodogör stiftelsen avkastningen.

3 §. Stiftelsen skall ha till ändamål att främja och understödja till Sverige anknuten vetenskaplig forskning. Därvid skall gälla

att verksamheten skall ges en betydande flexibilitet och att i princip icke något forskningsområde skall vara uteslutet från möjligheten att erhålla bidrag från fonden, men

att företräde skall ges åt forskningsområden, vilkas medelsbehov icke är så väl tillgodosedda på annat sätt,

att fondens medel speciellt skall användas för att stödja stora och långsiktiga forskningsprojekt,

att nya forskningsuppgifter, som kräver snabba och kraftiga insatser, därvid särskilt uppmärksammas,

att fonden skall söka främja kontakter med internationell forskning samt *att* fondens medel icke skall tagas i anspråk för inrättande av permanenta tjänster, vilket dock icke skall utgöra hinder för att, om så finnes lämpligt, till fondens verksamhet knyta forskare för så lång tid, att stödet från fonden får karaktären av livstidsstipendium.

4 §. Stiftelsens verksamhet skall handhas av en styrelse, bestående av elva ledamöter. De väljes av riksdagen, varvid ordförande i styrelsen väljes särskilt. I styrelsen skall ingå sex företrädare för riksdagen, en representant för riksbanken samt företrädare för forskningsråden och forskningsberedningen. Ledamöterna väljes för tiden från valet till dess sådant val hållits under sjätte året därefter. Val sker vart tredje år för nästföljande sexårsperiod, varvid valet varannan gång avser tre företrädare för riksdagen, representant för riksbanken och två företrädare för forskningsorganen samt varannan gång övriga ledamöter i styrelsen.

Förslag å styrelseledamöter framlägges efter samråd med företrädare för partigrupper, riksbanksfullmäktige, forskningsråd och forskningsberedning. Styrelsen utser inom sig vice ordförande.

För var och en av styrelsens ledamöter utses en suppleant; och skall vad ovan stadgats om val av ledamot äga motsvarande tillämpning vid utseende av suppleanter.

Avgår ledamot eller suppleant före utgången av den tid för vilken han valts, utses efterträdare för återstoden av den avgångnes mandattid.

Vid val till styrelsen i annat fall än som avses i föregående stycke må ej den omväljas som invalts i styrelsen tidigare än under de tre sist förlidna kalenderåren.¹

5 §. Stiftelsens styrelse skall ha sitt säte i Stockholm.

6 §. Styrelsens ledamöter och suppleanter äger uppbära årsarvodet med belopp, som fastställs av riksbanksfullmäktige.

7 §. Stiftelsen äger anställa erforderlig personal samt bestämma löner och övriga villkor för de anställda även som mot ersättning anlita experter och sakkunniga.

8 §. Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden.

9 §. Styrelsen är beslutför om minst fem ledamöter är närvarande. Vid lika röstetal är ordförandens röst avgörande.

10 §. Vid styrelsens sammanträden skall föras protokoll.

11 §. Styrelsen äger handla å stiftelsens vägnar i förhållande till tredje man samt att företräda stiftelsen inför domstolar och andra myndigheter. Styrelsen äger förordna en eller flera personer inom eller utom styrelsen att med samma behörighet företräda stiftelsen. Sådant förordnande må när som helst av styrelsen återkallas.

12 §. Stiftelsens räkenskapsår skall motsvara kalenderår.

Styrelsen skall senast den 1 mars till riksdagen och riksdagens revisorer avgiva berättelse angående stiftelsens verksamhet och förvaltning under nästföregående år.

13 §. Stiftelsen är undantagen från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser.

14 §. Om ändring av dessa stadgar beslutar riksdagen.

¹ Övergångsbestämmelser beträffande valet 1971 här ej medtagna.

Härigenom föreskrivs följande.

1 §. Stiftelsen, vars benämning skall vara Riksbankens jubileumsfond, förvaltar de medel, som genom riksdagens beslut den 11 april 1962 angående dispositionen av viss del av överskotten från riksbankens rörelse avsatts till stiftelsen, samt de medel som härefter har överlämnats till densamma av överskotten från riksbankens rörelse. Hinder föreligger inte mot att tillskott till stiftelsens medel sker i form av donation från enskild.

2 §. Stiftelsen har till ändamål att främja och understödja till Sverige anknuten vetenskaplig forskning. Därvid skall gälla

att verksamheten skall ges en betydande flexibilitet och att i princip inte något forskningsområde skall vara uteslutet från möjligheten att erhålla bidrag från fonden, men

att företräde skall ges åt forskningsområden, vilkas medelsbehov inte är så väl tillgodosedda på annat sätt,

att fondens medel speciellt skall användas för att stödja stora och långsiktiga forskningsprojekt,

att nya forskningsuppgifter, som kräver snabba och kraftiga insatser, därvid särskilt uppmärksammas,

att fonden skall söka främja kontakter med internationell forskning, samt

att fondens medel inte skall tagas i anspråk för inrättande av permanenta tjänster, vilket dock inte skall utgöra hinder för att, om så befinns lämpligt, till fondens verksamhet knyta forskare för så lång tid, att stödet från fonden får karaktären av livstidsstipendium.

3 §. Stiftelsens verksamhet handhas av en styrelse, bestående av tolv ledamöter. De väljs av riksdagen, varvid ordföranden i styrelsen väljs särskilt. I styrelsen skall ingå sex företrädare för riksdagen, fyra företrädare för olika vetenskapliga discipliner samt två ledamöter med särskild sakkunskap i förmögenhetsförvaltning. Ledamöterna väljs för tiden från valet till dess sådant val hållits under sjätte året därefter. Val sker vart tredje år för nästföljande sexårsperiod. Varannan gång avser valet tre företrädare för riksdagen, två företrädare för den vetenskapliga forskningen och en ledamot med särskild sakkunskap i förmögenhetsförvaltning samt varannan gång övriga ledamöter i styrelsen.

Förslag på styrelseledamöter med särskild sakkunskap i förmögenhetsförvaltning framläggs av fullmäktige i riksbanken. Dessa får inte inneha tjänst eller uppdrag hos riksbanken.

Förslag på övriga styrelseledamöter framläggs efter samråd med företrädare för partigrupper, forskningsråd och forskningsberedning.

Styrelsen utser inom sig vice ordförande.

För var och en av styrelsens ledamöter, utom för dem som väljs på förslag av fullmäktige i riksbanken, utses en suppleant. Vad ovan stadgats om val av ledamot skall äga motsvarande tillämpning vid utseende av suppleanter.

Ledamot eller suppleant kan entledigas av riksdagen före utgången av den tid för vilken han har valts.

Entledigas ledamot eller suppleant före utgången av den tid för vilken han valts, utses efterträdare för återstoden av den avgångnes mandattid.

Vid val till styrelsen i annat fall än som avses i föregående stycke får inte den omväljas som invalts i styrelsen tidigare än under de tre sist förlidna kalenderåren.

4 §. Styrelsen har sitt säte i Stockholm. Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden och är beslutför om minst sex ledamöter är närvarande. Vid lika röstetal är ordförandens röst avgörande. Vid styrelsens sammanträden skall föras protokoll.

5 §. Styrelsen äger anställa erforderlig personal samt bestämma löner och övriga villkor för de anställda även som mot ersättning anlita experter och sakkunniga.

Styrelsens ledamöter och suppleanter äger uppbära årsarvoden med belopp, som fastställs av riksdagen.

6 §. Stiftelsens medel förvaltas av fondens styrelse i syfte att upprätthålla en långsiktig anslagskapacitet för de forskningsändamål som stadgas i 2 §. Styrelsen skall tillse att intresset av god avkastning och riskspridning tillgodoses genom en lämplig sammansättning av fondens tillgångar.

7 §. Stiftelsens medel får endast placeras i

1. fordran hos bank eller postgirot,
2. obligationer eller andra skuldförbindelser, som kan anses vara offentligt utbudna,

3. aktier, konvertibla skuldebrev eller andelar i aktiefonder, som kan anses vara offentligt utbudna,

4. sådana rättigheter eller skyldigheter som anknyter till något av de värdepapper som anges under 2 och 3, samt

5. fast egendom, tomträtt eller bostadsrätt.

8 §. Stiftelsen får hos kreditinrättning ta upp lån för att tillgodose tillfälligt behov av likviditet.

I samband med förvärv eller förvaltning av fast egendom, tomträtt eller bostadsrätt enligt 7 § 5 får lån upptas mot säkerhet av panträtt i egendomen.

9 §. Styrelsen äger handla på stiftelsens vägnar i förhållande till tredje man samt företräda stiftelsen inför domstolar och andra myndigheter. Styrelsen äger förordna en eller flera personer inom eller utom styrelsen att med samma behörighet företräda stiftelsen. Sådant förordnande får när som helst återkallas av styrelsen.

10 §. Stiftelsens räkenskapsår skall motsvara kalenderår. Styrelsen fastställer en budget för stiftelsens förvaltningsverksamhet under det följande räkenskapsåret. Styrelsen svarar för att intern revision sker av stiftelsen.

Styrelsen skall senast den 15 februari till riksdagen och riksdagens revisorer avgiva berättelse angående stiftelsens verksamhet och förvaltning under nästföregående år. Berättelsen skall omfatta resultaträkning, balansräkning, förvaltningsberättelse och redogörelse för anslagsbeviljade projekt.

11 §. Stiftelsen är undantagen från tillsyn enligt lagen (1929:116) om tillsyn över stiftelser.

12 §. Om ändring av dessa stadgar beslutar riksdagen.

1. Dessa stadgar träder i kraft den 1 januari 1988.

2. Genom dessa stadgar upphävs Stadgar (RFS 1974:2) för Stiftelsen Riksbankens jubileumsfond.

3. Mandatperioden för ledamöter och suppleanter i stiftelsens styrelse vid stadgarnas ikraftträdande, utom för representanterna för riksbanken, skall vara den för vilken de valts. De två styrelseledamöter, som väljs på förslag av fullmäktige i riksbanken, skall utses till dess nytt val förrättats under för den ene 1989 och för den andre 1992.

Lag om ändring i lagen (1987:576) om arvoden m. m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ

Härigenom föreskrivs att i 1 § lagen (1987:576) om arvoden m. m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ skall införas en ny punkt, 9, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Arvoden för vissa uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ skall utgå enligt följande:

1. Sveriges riksbank

Fullmäktig: 23 000 kronor för år.

Fullmäktiges ordförande: 7 700 kronor för år utöver fullmäktigearvodet.

Fullmäktig som är deputerad: 23 000 kronor för år utöver fullmäktigearvodet.

Suppleant för fullmäktig: 7 700 kronor för år.

Ledamot av valutastyrelsen som ej är tjänsteman i riksbanken: 6 400 kronor för år till ledamot som tjänstgör endast i ärenden rörande direkta investeringar utomlands och 9 200 kronor till annan ledamot.

Suppleant i valutastyrelsen som ej är tjänsteman i riksbanken: 3 100 kronor för år.

2. Riksgäldskontoret

Fullmäktig: 14 400 kronor för år.

Fullmäktiges ordförande: 14 400 kronor för år utöver fullmäktigearvodet.

Ledamot av arbetsutskottet som ej är ordförande eller riksgäldsdirektör: 8 300 kronor för år utöver fullmäktigearvodet.

Suppleant för fullmäktig: 3 200 kronor för år.

3. Riksdagens förvaltningsstyrelse

Ledamot: 9 200 kronor för år.

Vice ordförande i förvaltningsstyrelsen: 3 100 kronor för år utöver ledamotsarvodet.

Ordförande i direktionen: 3 900 kronor för år utöver arvoden som ledamot av förvaltningsstyrelsen.

Ledamot av direktionen som ej är vice ordförande i förvaltningsstyrelsen:

sen eller ordförande i direktionen: 3 100 kronor för år utöver arvodet som ledamot av förvaltningsstyrelsen.

Suppleant i förvaltningsstyrelsen: 3 100 kronor för år.

4. Riksdagens revisorer

Revisor: 12 900 kronor för år.

Ordförande: 5 200 kronor för år utöver arvodet som revisor.

Vice ordförande: 3 900 kronor för år utöver arvodet som revisor.

Ledamot av arbetsutskottet som inte är ordförande eller vice ordförande eller tjänsteman vid kansliet: 3 100 kronor för år utöver arvodet som revisor.

Suppleant: 3 100 kronor för år.

5. Nordiska rådets svenska delegation

Ledamot av arbetsutskottet: 2 300 kronor för år.

Ordförande: 5 700 kronor för år utöver arvodet som ledamot av arbetsutskottet.

Suppleant i arbetsutskottet: sammanträdesarvode enligt 2 §.

6. Riksdagens besvärsnämnd

Ledamot: 1 700 kronor för år.

Ordförande: 5 200 kronor för år utöver ledamotsarvodet.

Suppleant: sammanträdesarvode enligt 2 §.

7. Valprövningsnämnden

Ledamot och suppleant: dagarvode med motsvarande tillämpning av bestämmelserna i förordningen (1978:45) om ersättning vid kommittéuppdag.

Ordföranden och dennes ersättare: 9 200 kronor för år utöver dagarvodet.

8. Utrikesnämnden

Ledamot och suppleant: sammanträdesarvode enligt 2 § under tid då riksmöte inte pågår.

9. Stiftelsen Riksbankens jubileumsfond

Ledamot och suppleant:

7 500 kronor för år.

Ordförande: 10 500 kronor för år utöver ledamotsarvodet.

Utdrag ur fullmäktiges protokoll den 8 oktober 1987

Närvarande: Olle Göransson, ordförande, Bengt Dennis, Staffan Burenstam Linder, Jan Bergqvist, Karl Boo och Bertil Jonasson.

§ 2. Skrivelse till riksdagen ang. Stiftelsen Riksbankens jubileumsfonds verksamhet

Fullmäktige beslöt att till riksdagen avlåta skrivelse med förslag till bestämmelser och riktlinjer för Stiftelsen Riksbankens jubileumsfonds verksamhet. Skrivelsens lydelse framgår av registraturet.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

Ur protokollet:

Ulla Wettermark

